

Europa laat de oorlog in Oekraïne steeds meer aan de VS over

Door [Nick Ottens](#) - 20 augustus 2022

Geplaatst in [Europese Unie](#) - [Oekraïne](#) - [Verenigde Staten](#)

De Europese wapensteun aan Oekraïne neemt af. Het Duitse Kiel-instituut, dat zowel humanitaire als militaire steun aan Oekraïne bijhoudt, [bericht](#) dat Europese landen in de maand juli voor het eerst sinds het begin van de Oekraïne-oorlog niet met meer wapens over de brug kwamen. Wel werden wapens geleverd die eerder waren toegezegd.

De Amerikanen geven zo'n 45 miljard euro steun, waarvan 25 miljard in wapens. De Europese landen leveren relatief meer financiële steun om te zorgen dat de Oekraïense overheid kan blijven functioneren. De waarde van de wapens die Europa, inclusief het Verenigd Koninkrijk, geeft, is minder dan 10 miljard.

Christoph Trebesch, hoofd van het team dat in Kiel de wapens telt, [vergelijkt](#) het met de bijna 800 miljard euro die Europa uittrok om te herstellen van de coronapandemie: 'Ik vind het verrassend weinig gezien wat er op het spel staat.'

Nederlandse voorraden raken leeg

De Baltische staten en Polen geven, in verhouding tot de grootte van hun economie, het meest. Zuid-Europese landen en Turkije doen het minst. Nederland zit in de middenmoot met bijna een half miljard euro aan steun, waarvan 172 miljoen euro aan wapens.

Premier Mark Rutte (VVD) beloofde tijdens zijn bezoek aan Kiev vorige maand meer zware wapens,

Europa laat de oorlog in Oekraïne steeds meer aan de VS over

maar heel veel meer kan Nederland zelf niet leveren. 'We zitten er wel een keer doorheen met onze eigen wapenvoorraden,' zei Rutte destijds.

Minister Kaja Ollongren (D66) van Defensie verwoordde het in een [brief](#) aan de Tweede Kamer aldus: 'Het kabinet stelt vast dat het steeds lastiger wordt om zonder consequenties voor de eigen gereedstelling en inzet uit (operationele) voorraden te leveren.'

Wat Nederland volgens Rutte wel kan doen is 'als tussenpersoon fungeren voor andere landen. Ook stimuleren we andere landen, die nu nog niet zoveel doen, om meer te doen,' zei de premier vorige maand. 'Ik noem geen namen.'

Grote kans dat hij doelt op de Duitsers en de Italianen. De eersten leveren via Nederland pantserhouwitsers aan Oekraïne, de laatsten doen bijna niets.

Gros komt uit Amerika

De Oekraïense president Volodymyr Zelensky heeft het Westen om 2.000 pantservoertuigen, 1.000 drones, 1.000 pantserhouwitsers, 500 tanks en 300 raketsystemen gevraagd.

Zulke grote getallen kunnen alleen uit Amerika komen, en zelfs de Amerikanen hebben niet ergens 1.000 pantserhouwitsers in een opslag staan.

Amerika levert twee keer zoveel wapens aan Oekraïne als de Canadezen en Europeanen bij elkaar, minstens 7.000 kleine wapens, 5.500 Javelin antitankwapens, 1.400 Stinger luchtdoelraketten, 700 kamikazedrones, 200 pantservoertuigen, 90 houwitsers en 16 helikopters. En dat was de stand in [mei](#). Sindsdien heeft het Amerikaanse ministerie van Defensie geen persberichten meer verstuurd over de hoeveelheden wapens die naar Oekraïne gaan.

Ter vergelijking: Nederland heeft minstens 50 Panzerfaust antitankwapens met 400 raketten en 50 Stingers met 200 raketten aan Oekraïne gegeven. Mogelijk meer, maar ook het Nederlandse leger doet geen uitspraken meer over precieze aantallen.

Europa wil niet dat Rusland wint, maar wat wel?

Volgens generaals Philip Breedlove en Wesley Clark, twee oud-opperbevelhebbers van de NAVO, zijn meer en zwaardere wapens nodig om het tij te keren. Zij [waarschuwen](#) samen met zeven oud-ambassadeurs en zes voormalige staatssecretarissen dat de NAVO voldoende steun levert om een Russische overwinning tegen te houden, maar niet genoeg om de oorlog voor Oekraïne te winnen.

Dat lijkt het doel ook niet. De Zweedse premier, Magdalena Andersson, herhaalde het deze week nog op een persconferentie met haar Duitse collega, Olaf Scholz: 'Rusland moet deze oorlog niet winnen.' (De meeste NAVO-lidstaten hebben inmiddels ingestemd met toetreding van Finland en Zweden.) Premier Rutte zegt dat ook. Wat ze niet zeggen: Oekraïne moet de oorlog winnen.

Europa laat de oorlog in Oekraïne steeds meer aan de VS over

Daarvoor zijn volgens Breedlove en Clark onder meer langeafstandsraketten nodig die bases en troepen in de Krim en Rusland zelf kunnen raken, en dat gaat de Westerse landen te ver. De vrees is dat de Russen de levering van zulke wapens als een Westerse aanval op hun grondgebied beschouwen. Generaal Richard Barrons, de voormalige stafchef van het Britse leger, [houdt er rekening mee](#) dat de Russen dan terugslaan met kernwapens.

Biden wil Poetin niet ten val brengen

De Amerikaanse president Joe Biden vond het eind-mei nog nodig om in een [ingezonden brief](#) in *The New York Times* te benadrukken dat de NAVO niet uit is op een oorlog met Rusland noch de val van Vladimir Poetin.

Biden benadrukte tegelijkertijd, dat hij niet op Oekraïne leunt om grondgebied op te geven. Er zijn analisten die denken dat Poetin de strijd staakt als hij de Krim en een strook van Zuidoost-Oekraïne aan Rusland kan toevoegen. Critici zien dat als *appeasement*: geef Poetin een vinger en hij neemt een hand.

Oekraïners steken de Dnjepr over

De Oekraïners zouden al blij zijn als ze het grondgebied kunnen heroveren dat de Russen sinds februari hebben ingenomen. Ze concentreren zich op de regio rond Cherson, een stad aan de mond van de rivier de Dnjepr, om te voorkomen dat Rusland op kan rukken richting Odessa en daarmee Oekraïne van de Zwarte Zee zou afsluiten.

De volgende stap zou zijn de Russen terug de Donbass in te dringen, de regio die ze sinds 2014 deels bezetten. Herovering van de Donbass en de Krim ligt nog verder weg, ondanks recente aanvallen op Russische militaire doelen op de Krim.

Amerika geeft wel middellangeafstandsraketten

Om de Russen terug te dringen, hebben de Oekraïners volgens Breedlove en Clark ook meer korte- en middellangeafstandsraketten nodig, en meer munitie en reserveonderdelen: 'Deze wapens zijn constant in gebruik, waardoor onderhouding en herbevoorrading van cruciaal belang zijn.'

Daartoe is Biden wel bereid. In juni stuurde hij 18 pantserhouwitsers en 16 'High Mobility Artillery Rocket Systems' van wapenfabrikant Lockheed Martin naar Oekraïne. Dat zijn trucks die kunnen worden uitgerust met óf zes raketten met een bereik van ieder 70 kilometer óf één raket met een bereik van 300 kilometer: ongeveer de afstand tussen de Dnjepr en de Russische grens. De langeafstandsversie leveren de Amerikanen (nog) niet.

Europa laat de oorlog in Oekraïne steeds meer aan de VS over

Duitsers leveren wel houwitsers, geen Leopards

De Britten en Duitsers leveren soortgelijke wapens. Eind juli kwamen nog eens drie Duitse pantserhouwitsers in Oekraïne aan. Die maken deel uit van een gezamenlijke steun met Nederland, dat acht voertuigen levert.

De Duitsers presenteren de levering van de pantserhouwitsers, die overigens van Duitse makelij zijn, graag als een Nederlandse onderneming. Zelf zijn ze nog altijd een beetje bang om Rusland voor het hoofd te stoten met zware wapenleveranties. Duitsland is immers zeer afhankelijk van Russisch gas.

Oekraïne wacht nog op een geautomatiseerd Duits luchtafweersysteem dat gebruik maakt van IRIT-T raketten om vijandelijke raketten en bemande en onbemande gevechtsvliegtuigen uit de lucht te schieten: een systeem dat lijkt op het Israëlische 'Iron Dome'.

Vijf Duitse Gepard-luchtafweertanks zijn inmiddels wel aangekomen. Er moeten er vijftien komen. De Duitsers weigeren Leopard-tanks en Marder-gevechtsvoertuigen te geven. Wel zeggen ze bereid te zijn zware en moderne wapens aan Polen, Slowakije en Tsjechië te leveren, zodat die hun oude Sovjet-wapentuig aan Oekraïne kunnen doorsluizen: het soort constructie waar Rutte in Kiev over sprak. Maar volgens Polen komen de Duitsers hun beloften niet na.

Italië doet weinig

De Denen leveren Harpoon-raketten die tegen vijandelijke schepen kunnen worden ingezet. Daarmee hopen de Oekraïners Odessa tegen aanvallen vanuit de Zwarte Zee te verdedigen.

Italië sluit de rijen. Het land levert vooral kleine wapens, qua waarde evenveel als Nederland. Zelfs op de drie pantserhouwitsers die Italië, op aandringen van NAVO-bondgenoten, besloot te geven, moesten de Oekraïners wachten. Die werden door de Italiaanse verkeerspolitie onderweg tegengehouden. De particuliere vervoerder had de juiste papieren niet op zak.

Wynia's Week blijft scherp als elders de emoties domineren. Onze donateurs maken dat mogelijk met een **vrijwillig abonnement**. [Doet u ook mee?](#) Hartelijk dank!